

28.7.4

69a (מסנה ו') → 70b (סיום הפרק)

1. וַיֹּאמֶר ה' אֵל מֹשֶׁה וְאַבְיָה יֶרֶק נֶרֶק בְּפִנְיָה הָלֹא תִקְלָם שִׁבְעַת יָמִים ← תִּסְגֹּר שִׁבְעַת יָמִים מִחוּץ לַמִּחְנֶה וְאַחֲרֵי תִּאֲסָף: בַּמִּדְבָּר יִבְדֹּד
2. זֹאת תֹּוֹרַת הַבְּהֵמָה וְהָעוֹף וְכָל נֶפֶשׁ הַחַיָּה הַרְמֵשֶׁת בְּמִים וְכָל נֶפֶשׁ הַשְּׂרָצָה עַל הָאָרֶץ: וַיִּקְרָא יְהוָה
3. וְחָלַב נְבִילָה וְחָלַב טְרִיפָה יַעֲשֶׂה לְכָל מִלָּאכָה וְאָכַל לֹא תֹאכְלֶהוּ: וַיִּקְרָא ז' כֹּד
4. וְכִי יָמוּת מִן הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר הִיא לָכֶם לֹא־תִלָּחֵה הַנֶּגַע בְּנִבְלָתָהּ יִטְמָא עַד הָעֶרֶב: וַיִּקְרָא יֵאֵלֹט
5. נְבִילָה וְטְרִיפָה לֹא יֹאכַל לְטִמְאָהּ בָּהּ אֲנִי ה': וַיִּקְרָא כִּב: ח
6. וְכָל נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תֹּאכַל נְבִילָה וְטְרִיפָה בְּאֶזְרָח וּבְגֵר וּבְכֶסֶד בְּגִדָיו וְרוּחָן בְּמִים וְטִמְאָה עַד הָעֶרֶב: וַיִּקְרָא יִז: טו
7. כָּפֹר לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר פָּדִיתָ ה' וְאֵל תִּתֵּן דָּם נָקִי בְּקֶרֶב עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְנִכְפָּר לָהֶם הַדָּם: דְּבָרִים כֹּא: ח
8. וְהַקְטִירְם הִכְהֵן הַמִּזְבֵּחַ לָחֶם אִשֶּׁה לְרִיחַ גִּיחֹחַ כָּל חֶלֶב לֵה': וַיִּקְרָא ג: טז

- I טריפה regarding status of עוף which, after מליקה, proves to be a טריפה
- a מטמא בבית הבליעה ר"מ: not טריפה
- b מטמא ר"י יהודה
- i Argument (ר"מ):
- 1 טריפה (מגע ומשא) טומאת נבילה, which has more stringent טריפה-status removed by שחיטה
 - (a) Then certainly: עוף, which has more lenient טריפה-status removed by שחיטה
 - 2 טומאת טריפה just as שחיטה makes it fit for consumption and removes טריפה
 - (a) Similarly: מליקה, which makes it fit for consumption, will remove טריפה
- ii Counter (ר"י יוסי): employ limitation of טריפה – index is שחיטה → only שחיטה can remove טריפה, טומאת טריפה, not מליקה
- II Analysis:
- a Question: ר"מ must accept טריפה, as it is דאורייתא (v. 1)
- b Answer: ר"י has another verse which "trumps" טריפה –
- i V2: compares טריפה and טריפה
- 1 Which cannot: be for טריפה (as they are opposite in consequence)
 - 2 Must be: to compare טריפה to מליקה; that which makes it fit for eating removes טריפה-status
- c Source for טריפה v. 3 invokes טריפה and נבילה
- i Exegesis: if טריפה lives, נבילה already mentioned (when it dies); if it will die, already considered נבילה (cf. חולין מב)
- 1 Rather: טריפה is mentioned to teach that even if slaughtered properly, still מטמא
 - 2 Challenge (ר"י שינוי): v. 3 (which mentions both טריפה and נבילה) → טריפה of טריפה is טריפה → טריפה is טריפה
 - (a) However: ר"י infers from טריפה (מן) in v. 4 that טריפה is טריפה
 - 3 Rather: טריפה in v. 3 is there to limit טריפה (i.e. only טריפה that has טריפה is included)
 - (a) Similarly: in re: טריפה (טומאת בית הבליעה), טריפה mentioned to exclude טריפה – טריפה טריפה – טריפה טריפה
 - (i) ר"י יוסי infers that (explicitly) from נבילה (v. 5)
 1. Method: only applies to one whose טריפה is due to טריפה, not טריפה
 - (ii) Challenge: read טריפה to extend טריפה to all of טריפה – including טריפה
 - (b) Rather: טריפה used to extend טריפה טריפה טריפה
 - (i) Justification: טריפה rule only applies to טריפה where טריפה is טריפה; not טריפה – טריפה
 - (c) Challenge: טריפה is טריפה – no distinction between טריפה/טריפה (permitted); same with טריפה (both טריפה)
 - (i) Meaning: טריפה טריפה טריפה doesn't apply just to טריפה
 - 4 Rather (ר"י יוסי): טריפה needed for itself – טריפה it's like טריפה → טריפה טריפה, therefore טריפה it's טריפה
 - (a) Challenge: if so, v. 5 also needed – טריפה just as טריפה טריפה, so is טריפה טריפה → neither is טריפה
 - (b) And: we can't infer טריפה from טריפה; טריפה was never fit; טריפה was fit
 - (i) And even: טריפה טריפה טריפה, which was never fit is not a טריפה – טריפה type was fit
 - 5 Rather (ר"י יוסי): the טריפה enforced טריפה and טריפה טריפה
 - (a) Justification: if we only learned טריפה – טריפה because it is טריפה – but not טריפה טריפה
 - (i) And: if we only learned טריפה – טריפה because it is טריפה – but not טריפה טריפה

- d ד' יהודה and ר"מ
- i ר"מ reads טריפה (v. 5) to exclude שחיטה done inside
 - ii ד' יהודה infers that from second mention (v. 6)
 - 1 ר"מ uses that second mention to exclude טמא from הבליעה
 - 2 ר"י infers that from נבילה (v. 5 – per above)
 - (a) ר"מ reads נבילה (v. 5) as teaching that שיעור to become הבליעה is טמא בבית הבליעה – i.e. כזית
 - (b) Challenge: why not infer that from פסוק earlier, where פסוק puts it in that context
 - (i) Answer: both needed – one for טמא (amount), one for טמא כדי א"פ (duration)
 - (ii) Justification: since טמא בבית הבליעה is טמא, perhaps it applies even if eaten over a longer time – קמ"ל
- III תורת כהנים) v. 3 interpreting ברייתא
- a בהמה טהורה: חלב נבילה וחלב טריפה refers to a טהורה
 - i Argument: the referent is טהור as a result of שחיטה and its חלב is טהור → must be טהורה בהמה
 - ii Counter-proposal: the referent (see below) is טהור from טומאת נבילה, which is טמא (עוף) → must be טמאה בהמה
 - iii Resolution: we could go either way, therefore "טריפה" indicates that it applies to an animal that טריפה in its kind
 - 1 Excluding: טמאה בהמה
 - 2 Suggestion: perhaps we should exclude טמאה בהמה but include חיה (that its חלב is טהור), as it has טריפה?
 - (a) Block: טמא לא תאכלו – only applies to animals where טמא and חלב are not treated the same → חיה is out
 - (b) Challenge: טמא נבלה has טומאת נבלה – טמאה בהמה טהורה (ר' יעקב בר אבא): if so, only טהורה בהמה has נבלה
 - (i) Answer (רבא): the טריפה (see counter-proposal above) referred to birds, not animals
- IV Analysis (חכמי א"י) of extent of ר"מ's "leniency" (allowing מליקה to be נבילה)
- a ר"מ only applied it to תמימין (that could be offered) – not בעלי מום
 - b ר"א even בעלי מום, even other fowl (that aren't offered – e.g. geese and chickens)
 - c Question (ר' ירמיה): would this extend to a goat as well? (if he did עריפה, akin to מליקה)
 - i Lemma1: ר"מ would only apply it to fowl
 - ii Lemma2: perhaps he applies it to all animals
 - iii Reported in בבב (by ר' דימי): אביי then challenged – if so, עגלה ערופה should be טהור
 - 1 Answer: indeed it is, based on ר' ינאי – v. 7 invokes כפרה (קדשים) → (עריפה) is מליקה (טהור)
 - 2 Challenge: v. 3 וטמא לא תאכלו → perhaps טהור חלב נבילה would only apply to meat that is otherwise edible;
 - (a) Extension: טהור חלב נבילה and טהור חלב נבילה from v. 8 (כל חלב)
 - (b) Explanation: if עגלה ערופה is טהור, no need for a special דרשה to render its טהור
 - (c) Answer: that is addressing a case where it wasn't properly processed – it was נשחט
 - (i) Challenge: שחיטה should remove the stigma of נבילה
 - (ii) Answer: עגלה ערופה is already classified as טהור while alive (→ אסורה בהנאה)
 - (iii) Note (ר' ינאי): had a tradition about the point at which it becomes אסור בהנאה – forgotten
 1. Answer (from בית מדרש): from point when it is lowered to נחל איתן (for עריפה)